Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17872

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i, ortaokul ö?rencilerinin bili?im teknolojileri (BT) alan?ndaki çe?itli görevleri ba?ar?yla yerine getirme yeteneklerine dair inançlar?n? ve alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Ölçek, 2019 y?l?nda Gürkan Göçer ve A. Türko?lu taraf?ndan gerçekle?tirilen kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? sonucunda kullan?ma sunulmu?tur. Bu araç, ö?rencilerin dijital ortamlarda kendilerini ne kadar yeterli gördüklerini belirleyerek, teknoloji e?itiminin planlanmas? ve de?erlendirilmesi süreçlerine önemli katk?lar sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?rencilerin teknoloji kullan?m?na yönelik motivasyonlar?n? ve performanslar?n? do?rudan etkileyen öz yeterlik yap?s?n? ölçmeye odaklanm??t?r. Çal??ma, özellikle ortaokul kademesinde BT okuryazarl???n?n art?r?lmas?na yönelik pedagojik yakla??mlar?n temelini olu?turacak güvenilir veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?im Teknolojileri, Öz Yeterlik Alg?s?, Ortaokul Ö?rencileri, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Dijital Yetkinlik, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Gürkan Göçer, A. Türko?lu.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin **Bili?im Teknolojileri** (BT) kullan?m?na yönelik ki?isel öz yeterlik düzeylerini standart ve bilimsel yöntemlerle tespit etmektir. Bu tespit, ö?rencilerin teknoloji entegrasyonuna adaptasyon süreçlerini anlamak ve olas? eksiklikleri gidermek için kritik öneme sahiptir.

Geli?tiriciler, ölçe?i kullanarak ö?rencilerin BT araçlar?n? ö?renme, kullanma ve sorun giderme konular?ndaki inançlar?n? nicel olarak ölçmeyi amaçlam??t?r. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve politika yap?c?lar?n, ö?rencilerin dijital becerilerini ve öz güvenlerini art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahale programlar? geli?tirmesine yard?mc? olmaktad?r.

Yap?

Ölçek, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Teorisinde merkezi bir rol oynayan öz yeterlik kavram? üzerine kurulmu?tur. Bu psikolojik yap?, bireyin belirli bir alandaki görevleri ba?ar?yla tamamlama kapasitesine olan inanc?n? temsil eder. **Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i**, bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

inanc?n BT ba?lam?ndaki tezahürlerini ölçer.

Ölçek maddeleri, genellikle yaz?l?m uygulamalar?n? kullanma, internette bilgiye eri?me, dijital etik kurallar?na uyma ve temel donan?m/yaz?l?m sorunlar?n? çözme gibi spesifik BT yeterlik alanlar?n? kapsamaktad?r. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olmas? muhtemeldir; bu boyutlar ö?rencilerin farkl? teknolojik görevlerdeki kendilerine duyduklar? güveni ayr? ayr? de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Göçer ve Türko?lu (2019) taraf?ndan ortaokul ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Yap? geçerli?ini saptamak amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak beklenen yap?yla uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Faktör analizleri sonucunda elde edilen uyum indeksleri (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) ve madde yükleri, ölçe?in Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??t?r. Detayl? geçerlik bulgular? için, ara?t?rmac?lar?n Mehmet Aktif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanan orijinal makalesine ba?vurulmal?d?r. Orijinal makalenin ba?lant?s?: dergipark.org.tr.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k temelinde yap?lm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda (Göçer ve Türko?lu, 2019), ölçe?in Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm?? ve bu katsay?n?n kabul edilebilir akademik standartlar?n üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? ancak benzer gruplarda tutarl? sonuçlar üretebilme kapasitesini i?aret eder. Güvenirlik çal??malar?n?n detaylar?, orijinal akademik yay?nda bulunmaktad?r.

Faktör Analizi

Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü belirlemek amac?yla iki a?amal? Faktör Analizi gerçekle?tirilmi?tir. ?lk olarak uygulanan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in öz yeterlik yap?s?n? olu?turan temel boyutlar? ortaya ç?karm??t?r. Bu analiz, maddelerin hangi alt faktörler alt?nda topland???n? ve bu faktörlerin toplam varyans?n ne kadar?n? aç?klad???n? belirlemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?kinci a?amada, örneklemden elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?unu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin veriyle mükemmel veya iyi düzeyde uyum gösterdi?ini kan?tlayarak, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?laml???n? desteklemi?tir. Bu yap?sal kan?tlar, ölçe?in geçerli bir ?ekilde kullan?lmas? için temel te?kil eder.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Detaylar orijinal makalede belirtilmi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaokul Ö?rencileri

Age Group: Genellikle 10-14 ya? aral??? (Ortaokul e?itimi alan bireyler)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti'nde resmi ortaokullarda ö?renim gören ö?renciler örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) yöntemiyle uygulanan, bireylerin kendi alg?lar?n? i?aretledi?i anket formudur.

Anahtar Kelimeler

BT Öz-Yeterlik, Dijital E?itim, Bili?im Teknolojileri, Göçer ve Türko?lu, Psikometri, E?itim Psikolojisi, Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: gurkangocer@gmail.com (Sorumlu Yazar Gürkan Göçer)

Correspondence Address: Mehmet Aktif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, Burdur, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Göçer ve Türko?lu taraf?ndan 2019 y?l?nda yay?mlanan akademik bir çal??ma ile kullan?ma sunulmu?tur. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle makaleye at?f yapmak ko?uluyla serbesttir; ancak kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Gürkan Göçer ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: bilisim-teknolojileri-oz-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Göçer, G. ve Türko?lu, A. (2019). Ortaokul ö?rencilerine yönelik **Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i**: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Mehmet Aktif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi,* (46), 223-238.
Makalenin orijinal linki: dergipark.org.tr

Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: Ölçe?in maddeleri, orijinal akademik kaynakta yer almaktad?r. Telif haklar? ve akademik yay?n k?s?tlamalar? nedeniyle ölçek maddeleri bu giri?te tam olarak sunulamamaktad?r. Ölçek maddelerini kullanmak veya incelemek isteyen ara?t?rmac?lar?n, Göçer ve Türko?lu (2019) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM